

Petr a Lucie – Romain Rolland (*1866 †1944)

<u>Námět:</u>	Nenávist k této době, v níž zahynulo spousta Rollandových přátel kvůli bombardování v Paříži v roce 1918. Mezi nimi byla i jeho žena.
<u>Téma a motiv:</u>	Milostný život za 1. sv., kontrast války a citu; nesmyslnost války, intimní svět, odpor k válce, láska x smrt, bohatí x chudí, odsouzení, přeměna člověka válkou (Filip)
<u>Časoprostor:</u>	Paříž, od středy 30. 1. do Velkého pátku 28. 3. 1918
<u>Kompoziční výstavba:</u>	Chronologický děj
<u>Literární druh a žánr:</u>	Epika (próza), protiválečná milostná novela
<u>Vyprávěč:</u>	Er-forma, přímá řeč (dialogy Lucie a Petr)
<u>Postavy:</u>	<p>Petr Aubier – 18letý mladík z bohatší pařížské rodiny, který je z počátku díla bezstarostný chlapec. Baví se s přáteli a těší se, že brzy nastoupí do války, kde bude bránit svou zem tak, jako jeho bratr, kterého tolik obdivuje. Po setkání s Lucií se však začne vyvíjet v ustaraného milence, který začne válku nechápat, odmítat a nenávidět. Jeho tatínek je soudce.</p> <p>Lucie – mladá dívka vroucně milující Petra. Je živá, v nitru bezstarostná. Musí pracovat, aby pomáhala žít a šatit sebe a svou matku (jsou chudí). Maluje zvláštní obrazy. Její maminka pracuje v továrně na výrobu střelného prachu.</p> <p>Filip – Petrův bratr, který je nadšen z toho, jak jej Petr obdivuje, dělá to dobře jeho ješitnosti. Po návratu z fronty už o jeho přízeň tolik nestojí a když jej však Petr přestane tak okatě uctívat, zjišťuje, proč je tomu tak. Nevynadá mu, rozumí jeho touze po lásce a tomu že již má něco jiného lepšího, pro co žít. Je docela zklamán, když vidí, kým on sám tehdy byl.</p>
<u>Vyprávěcí způsoby:</u>	přímá a nepřímá řeč
<u>Typy promluv:</u>	pásmo vyprávěče, dialogy, bohatá slovní zásoba
<u>Jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku:</u>	spisovný jazyk (antimilitaristické, vitalistické a anarchistické prvky) filozofické otázky, symbolika (rusovlasá dívka – blížící se smrt) přechodníky
<u>Tropy a figury a jejich funkce ve výňatku:</u>	metafora (<i>Vlna smrti ho již zanedlouho odnese</i>) přirovnání (<i>šero naplňovalo chrámovou loď jako olej posvátnou nádobkou</i>) personifikace (<i>ledová mlha je rozechvěla, chvějící se hvězdy</i>)
<u>Kontext autorovy tvorby:</u>	Dílo vzniklo v roce 1920, 2 roky po samotné zažité tragédii
<u>Literární / obecně kulturní kontext:</u>	

Světová literatura 1. pol. 20. stol., která trvala do roku 1945. Literatura se tehdy dělila na tradiční (zde patří i ztracená generace) a experimentální, začala se udělovat NC za literaturu

- 3 proudy:
- 1) proud realistický** – autoři se vrací k realismu, používají klasické umělecké prostředky, dochází k zaměření se na psychický a citový život jedince (autoři ztracené generace)
 - 2) proud experimentální** – experimentace ve způsobu vyprávění, s jazykem, ubývá dějovosti, složitá symbolika, prvky absurdity, čtenář si musí dost sám domýšlet, konfrontace vnitřního světa s okolím (Kafka)
- představitelé: **Marcel Proust** (Hledání ztraceného času – román) **James Joyce** (Odysseus)
Virginie Woolfová (K majáku, Orlando)

3) proud překračující tabu – zobrazovaly se erotické náměty, sex a homosexualita vznikají nová uskupení a hnutí (PEN klub), spisovatele spojuje i rozděluje světový i politický názor, především důležitý postoj k válkám, náboženství, fašismu, demokracii, komunismu, nacismu

O autorovi:

- francouzský prozaik, dramatik, esejista, hudební historik a literární kritik,
- **nositel Nobelovy ceny** (za literaturu v roce 1915 za román Jan Kryštof) – věnoval je poté na charitu
- studoval historii na elitní škole v Paříži, 2 roky studoval v Římě, kde zahájil svojí literární činnost
- po návratu působil jako profesor dějin hudby na Sorbonně
- pocházel z vážené notářské rodiny v Clamecy
- po 1. světové veřejně vystupoval proti násilí, válce a fašismu
- **psal monografie** – díla o někom

Dílo: **životopisy** – Tolstoj, Beethoven, Gándhí, Michelangelo

romány – Jan Kryštof (nejznámější, román – řeka), Okouzlená duše

povídky – Dobrý člověk ještě žije

divadelní hry – Tragédie víry, Obléhání Mantovy

Vrstevníci:

- Francie např. **H. Barbusse** (Oheň) nebo **A. de Saint – Exupéry** (Malý princ, Noční let, Letec, Citadela), **A. France** (Ostrov tučňáků), **André Gide** (Penězokazi), **Francois Mauric** (Klubko zmijí)
- Anglie **G. B. Shaw** (Pygmalion), **John Galsworthy** (Sága rodu Forsytů), **Robert Graves** (Já, Claudius)
- Německo např. **T. Mann** (Buddenbrookovi), **E. M. Remarque** (Na západní frontě klid, Nebe nezná vyvolených, Cesta zpátky) nebo **L. Feuchtwanger** (Židovka z Toleda, Goya), **H. Mann** (Profesor Neřád)
- Amerika **E. Hemingway** (Sbohem, armádo, Komu zvoní hrana, Stařec a moře), **S. F. Fitzgerald** (Velký Gatsby, Něžná je noc), **John Steinbeck** (Plán Tortilla, Hrozný hněvu, O myších a lidech)

Obsah:

V bombardované Paříži běží dav lidí schovat se před náletem do metra. Mezi nimi je i mladík Petr, který se zde setkává s dívkou, do které se okamžitě zamiluje. Během bombardování se však stačí sotva chytit za ruce a lidé pospíchající z metra je už od sebe odtahují. Petr poté několik týdnů bloumá po Paříži, ve snaze onu krásnou dívku najít. Byť je to jako hledat jehlu v kupce sena, nakonec se mu přeci jen podaří ji znovu potkat.

Od tohoto okamžiku se začnou mladí lidé scházet a postupně si v lásce navzájem naprosto propadnou. Vídají si nyní vlastně neustále a poznávají navzájem své životy. Lucie se ukáže jako chudá dívka žijící za Paříží, která musí pracovat (malovat) aby pomohla své matce s penězi. Petr je oproti tomu z městské poměrně bohaté rodiny. Jeho život byl do teď bezstarostný, bavil se s přáteli a téměř uctíval svého bratra, jenž statečně ve válce bránil svou vlast.

Během jeho vztahu s Lucií se však on sám proměňuje. I jeho bratr si toho sám všimne a vše mu dojde, když je potká na ulici, avšak oni ho samotného nespátřili. Vidí rozdíly mezi společenskými vrstvami a také má před sebou lásku, které se nehodlá vzdávat kvůli nesmyslné válce. To že se blíží jeho den nástupu do války, ho velmi trápí. Trápí to i Lucií, ta se však nenechá stáhnout do smutku něčím, co stejně neovlivní a rozhodne, že budou předstírat, jako by Petr nikam nemusel. Že si nebudou kazit jejich dost možná poslední společné chvíle.

V Paříži však prožijí další děsivné bombardování, kdy se rozhodnou se před Petrovým odchodem do války zasnoubit a symbolicky vzít. Na Velký pátek tak přicházejí do jednoho pařížského kostela, plného modlících se lidí, na varhanní koncert. Již během příchodu si Lucie všimá malé směřující se rudovlasé dívky, což si však nevykládá nijak zvláštně a spolu s Petrem pokračují ve svém úmyslu se v kostele vzít. Během tohoto symbolického aktu však dochází k náletu na Paříž, a Petr s Lucií jsou oba pohřbeni a symbolicky navždy spojení pod jedním z velkých pilířů.